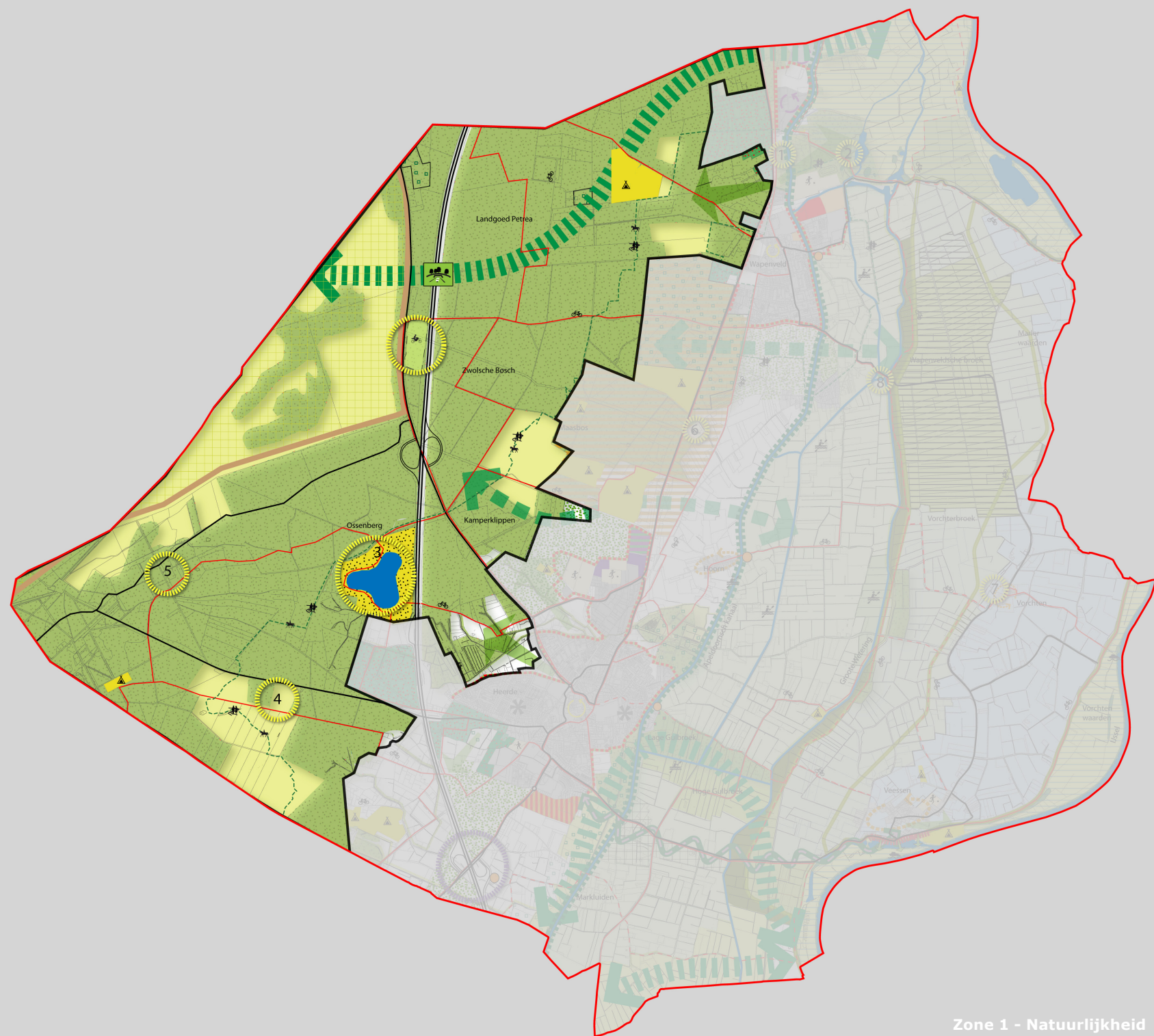

Zone 1 - Natuurlijkheid

Zone 1 - Natuurlijkheid

De zone Natuurlijkheid is gelegen in het westelijk deel van de gemeente Heerde. Het is een groen gebied met hoge natuurwaarden. Binnen deze zone zijn enkele specifieke ruimtelijke ontwikkelingen voorzien, maar verder worden de natuurwaarden in deze zone vooral beschermd en verder ontwikkeld.

Kenmerken en waarden zone Natuurlijkheid

De zone Natuurlijkheid kenmerkt zich vooral door de natuurlijke waarden. Bossen van naald- en loofbomen, afgewisseld door grote heidevelden, vormen het landschap en zijn de verblijfplaats van veel (beschermd) dieren en planten. Het gebied maakt deel uit van het gebied Veluwe en wordt voor een groot deel wettelijk beschermd. De natuurlijke waarden maken het gebied ook aantrekkelijk voor recreanten en natuurliefhebbers. Er zijn veel aantrekkelijke wandel-, fiets- en ruiterspaden in het gebied aanwezig. De beken en sprengen geven het gebied een extra dimensie en vormen een natte verbinding naar de andere zones.

Het gebied dat in gebruik is bij het Ministerie van Defensie is volledig afgesloten en vormt daardoor een belangrijke schuilplaats voor het grofwild.

De schaapskooi aan de Elburgerweg is een combinatie van recreatie en landschapsonderhoud, gelegen op de heide. Ter plaatse is een beperkte horecagelegenheid aanwezig.

Het Heerderstrand is een druk bezocht dagrecreatiepunt, waar ruimte is voor watergebonden recreatie en waar ook een pitch- en puttbaan is gelegen. In het gebied is een motorcrossbaan aanwezig met een regionale functie.

Binnen de zone Natuurlijkheid is verder een aantal belangrijke verkeersfuncties aanwezig. De A50 loopt door het gebied. De Kamperweg en de Elburgerweg/Zuidweg zijn hoofdverkeersroutes naar het westelijk deel van de Veluwe.

In de zone Natuurlijkheid is een relatief klein aantal woningen aanwezig, dat vooral door zijn ligging in het groen worden gekenmerkt. Dit geldt ook voor de andere functies in het gebied.

Agrarisch gebruik vindt alleen plaats ten noordwesten van de kern Heerde. De open weidegebieden vormen ter plaatse een aantrekkelijke overgang naar de bos- en heidegebieden.

Op verschillende plaatsen is er sprake van “groene beleving”. Deze locaties zijn van belang voor de beleving van het landschap vanaf referentiekaders zoals wegen en paden.

Principes binnen de zone Natuurlijkheid

De nadruk ligt in dit gebied op handhaving en versterking van de natuur en ook op het beleven daarvan.

Natuur en landschap

Bijna het gehele gebied maakt onderdeel uit van een internationaal beschermd gebied: de Veluwe. Ook is een groot deel van dit gebied onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS, zie voor beleid hoofdstuk 5).

Het open weidegebied ten noorden van Heerde is geen onderdeel van de EHS, maar vormt door zijn openheid een prachtige overgang naar de Veluwe. Landschap en natuur vormen het kader voor de ontwikkelingen in deze zone. Ontwikkelingen worden gestimuleerd om habitats voor planten en dieren te optimaliseren. Ook kunnen migratieroutes worden aangelegd om verbindingen met andere gebieden te realiseren. In dat kader wordt invulling gegeven aan de Hattermer en de Wisselse Poort. In het kader van natuur- en landschapbeleving wordt in de zone Natuurlijkheid een Natuurtransferium gerealiseerd.

Natuurtransferium

In het kader van natuur en landschap wordt een Natuurtransferium in de omgeving van het Heerderstrand gerealiseerd in samenwerking met de provincie Gelderland.

De gebruiksmogelijkheden van het Heerderstrand als dagrecreatieterrein blijven in stand en kunnen worden geïntensiveerd.

Het Natuurtransferium bestaat in ieder geval uit een centrale parkeerplaats met een informatiecentrum en een horecavoorziening. Ook is in de directe omgeving van het Natuurtransferium een hotel gewenst. Andere versterkende voorzieningen en bedrijfsactiviteiten worden niet uitgesloten. Vanuit het transferium kunnen recreanten lopend of met de fiets het natuurgebied in.

Het transferium moet ervoor zorgen dat de drukte in de driehoek Heerderstrand, Erf van Daendels en Schaapskooi groter wordt, zodat de druk in andere, kwetsbare natuurgebieden van de Noord-Veluwe kleiner wordt. Er worden goede routestructuren gerealiseerd die het transferium verbinden met de omliggende kernen en gebieden.

Het natuurtransferium wordt verbonden door fiets- en wandelroutes met het Erf van Daendels en de Schaapskooi in het natuurgebied de Renderklippen. Deze beide locaties kunnen in het kader van natuurbeheer en recreatie verder evenwichtig ontwikkeld worden. Hier is ondermeer een kleinschalige horecavoorziening mogelijk. Andere recreatieve of ondersteunende functies zijn ook mogelijk, mits passend bij de maat en schaal van het Natuurtransferium. Vanaf het transferium lopen routes naar de IJssel, naar het dorp Heerde, richting Wapenveld/Hattem, richting Wezep en richting Epe. De routestructuren worden geoptimaliseerd. Zowel voor de recreant als voor de natuurlijke waarden, waaronder de Hattemer Poort. De route van het Heerderstrand naar Veessen moet verder ontwikkeld worden.

Het gemeentebestuur van Heerde streeft ernaar om het padennetwerk in de gemeente zoveel mogelijk toegankelijk te maken voor minder validen.

Faunapassage Tolhuis

Over de snelweg A50 ter hoogte van Heerde wordt in de periode 2009-2012 in het kader van de Hattemerpoort de faunapassage Tolhuis aangelegd.

Deze faunapassage is één van de negen ecoducten die Rijkswaterstaat in samenwerking met ProRail en de provincie Gelderland aanlegt.

De faunapassage wordt aangelegd met de volgende doelen:

- Diverse diersoorten een beschermde oversteeek bieden over de A50 naar de natuurgebieden aan de oost- en westzijde ervan.
- Verminderen van ecologische versnippering en zorgen dat geïsoleerde leefgebieden blijvend met elkaar worden verbonden.

Erf van Daendels

In 1803 verkreeg de patriottengeneraal Harmen Willem Daendels 435 ha heidegrond ‘in de Heerderdelle’ in eeuwigdurende erfpacht. ‘Delle’ is afgeleid van ‘del’, een laagte in verder vrij vlak terrein. Daendels wilde de heide ontginnen en schapen fokken. Hij bouwde een buitenhuis ongeveer een kilometer oostelijk van de herberg die op de kruising van de Hessenweg en de Hanzeweg lag. Het huis is inmiddels verdwenen, evenals de oude herberg, maar de omgeving van het huis wordt nog steeds het Erf van Daendels genoemd.

Wonen

Wonen is geen hoofdfunctie binnen de zone Natuurlijkheid. Voor ontwikkelingen op het gebied van wonen geldt het “nee – tenzij”-principe. Nieuwe woningen worden niet toegestaan, ook niet in de vorm van nieuwe landgoederen, tenzij er sprake is van functieverandering en de functie wonen minder invloed heeft op de functies natuur en landschap dan de oorspronkelijke functie.

Bestaande woningen in de zone Natuurlijkheid mogen gehandhaafd en/of ter plaatse vervangen worden.

Economie

De zone Natuurlijkheid is primair gericht op het behoud en de ontwikkeling van natuur en landschapswaarden. Bestaande economische functies kunnen blijven bestaan, maar nieuwe economische ontwikkelingen kunnen alleen plaatsvinden in het kader van dagrecreatie, toerisme en natuur-/landschapsbeheer. Het natuurtransferium bij het Heerderstrand heeft ook een belangrijke economische functie, waaraan ook gerelateerde bedrijfsactiviteiten en een hotel in de omgeving van het Heerderstrand kunnen worden gekoppeld. Bestaande verblijfsrecreatie kan in de huidige vorm en omvang worden gecontinueerd. Nieuwe verblijfsrecreatie is in deze zone niet toegestaan. De motorcrossbaan die in de zone Natuurlijkheid aanwezig is, blijft gehandhaafd. Uitbreiding van de motorcrossbaan is niet toegestaan. Wel kan bezien worden of een intensiever gebruik van het huidige terrein mogelijk is.

De aanwezige natuurcampings kunnen worden gecontinueerd, maar uitbreiding is niet gewenst. Recreatieterrein Ennerveld ligt in een deel van de Hattemerpoort en bestaat uit twee delen. Op een deel van recreatieterrein Ennerveld is de realisatie van recreatiewoningen toegestaan, mits deze goed ingepast worden in het landschap. Het andere deel van Ennerveld is De Kuil. De Kuil kan mogelijk tot natuurgebied worden getransformeerd. Verplaatsing naar een locatie in het Ontwikkelingsgebied Recreatie en Toerisme is toegestaan. Bestaande agrarische bedrijven binnen de zone Natuurlijkheid kunnen gehandhaafd blijven. Verbreding met een recreatieve of maatschappelijke nevenfunctie is toegestaan. Omvorming naar intensieve veehouderij is niet toegestaan. Bij bedrijfsbeëindiging is functieverandering mogelijk. Wanneer functieverandering aan de orde is wordt gezocht naar functies die het gebruik en beheer van natuur en landschap ondersteunen en versterken.